

Izhaja vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni odtelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Grasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.
TELEFON štov. 1157.

Ministerski predsednik princ Hohenlohe.

Tudi način, kakor je navstala kriza na predsedništvu avstrijskega ministerstva in kakor je bila rešena ta kriza, nas opominja, da živimo v dobi elektrike in nervozne naglice.

Ponosno, samozvestno in veselo vihrajočo zastavo je zaplovel baron Gautsch z ladijo svoje volilne reforme od brega: sape javnega mnenja so bile ugodne nje plovenju, da je sveže in odločno začela rezati valove parlamentarnega in političnega življenja. Vse se je zdelo, da v nedolgem času pripluje v pristanišče parlamentarnega realiziranja splošne in enake volilne pravice. Vožnja ladije Gautsche v vlade je bila prve čase sploh tako srečna, da je morala vzbujati živo zavist vseh njih, ki so bili kedaj, ali, ki bi — radi postali ministri. Vse mu je kar pod rokami dozorevalo, kajti zbornica — neverjetno: ta avstrijska, razrovana, uporna, razsula zbornica, ki je bila izgubila ves smisel za parlamentarni red, za disciplino, in ki je izgubila tudi vsaki čut za svoje lastno dostojanstvo — ta avstrijska zbornica je v začudenje vsega sveta kar nenkrat začela kar na krožniku predlagati Gautschu izpolnjenje vsake njegove želje, rešitev takozvanih državnih potreb eno za drugo.

Ali srčna stvar barona Gautscha, cilj njegove ministerske in državniške ambicije je bila volilna reforma! S tem vprašanjem je zvezal svojo vsodo. Predložil je zbornici svoj načrt za volilno reformo, je vskliknil: ali vsem — ali padem...!

In — padel je. Ob ladiji njegovo, ki jo je v prvih začetkih spremljala fenomenalna, neverjetna sreča, je začelo butati valovje. Val se je vrhovatil ob val — val želja in zahtev entuzijastov volilne reforme ob val odpora sovravnikov splošne in enake volilne pravice — vsa prejšnja gladina se je viharo vzhvalovala, se penila, vihar nasprotstev med velikimi načeli in svetovnimi naziranjmi je postajal huje in huje, in — razsrjeni element je zagnil ladijo in jo potegnil v globino.

In kako hitro je prišlo to in prešlo... Nikdo ni sicer dvomil več, da se izpolni druga eventualnost Gautscheve ponosne zaobljube: ali vsi, ali — paši! Vse je govorilo za to, da Gautsch ne bo možno nadvladati odpora Poljakov in posebnost za to ne, ker se je v teh oligarhih iz stvarnega nasprotstva do ideje splošne volilne pravice zavila tudi animoznost do osebe Gautscheve. Vsi poznavatelji parlamentarnih razmer in političnih vplivov so bili uverjeni, da Gautscheva reforma ne dobi potrebne dvetretjinske večine. Ali na to se vendar ni še mislilo, da je baron Gautsch že izerpil vsa svoja poskusna sredstva. Zato

ravno je vest, da je ura Gautschevih poskusov za rešitev situacije odtekla, in da jedini čin, ki ga ima izvršiti — predložitev demisije, vendar delovala kakor veliko presenečenje.

Ali v še večje presenečenje vsemu svetu je bila naglica, s katero je bila rešena ta kriza v predsedstvu naše vlade. V hipu, ko širša javnost še ni vedela nič pozitivnega, dali je baron Gautsch tudi formalno podal svojo demisijo, in, ako jo je podal, da-li jo je cesar tudi vsprejel, in ko so listi ugibali, da se imenovanje naslednika bržkone ne izvrši tako hitro, ker treba novemu možu dati prilike, da prej sondira teren in stopi v stike s strankami: v tem hipu splošne negotovosti in desorijentacije je bil tržaški namestnik princ Hohenlohe že imenovan naslednikom barona Gautscha v predsedstvu avstrijskega ministerstva! Naravno pa je, da je bila to izlasi za naš Trst velika senzacija. Tu ne moremo ugibati o tem, kake direktive da je dobil princ Hohenlohe z odločilne strani, oziroma, kakovi bodo načrti njegove lastne inicijative?

Pobaviti se hočemo marveč z danimi in poznanimi nam momenti. Glasovi, ki so prihajali o novem ministerskem predsedniku — predno je prišel v Trst — so bili kaj simpatični in so napravljali dober utis, ki se ni poslabšal tudi potem, ko je nastopil svoje važno mesto v Trstu, kjer smo imeli prilike opazovati moža in njegovo delovanje od bližje. Jedno treba pripoznati princu Hohenlohe: mož ni izrezljan iz tistega lesu, iz katerega so sicer navadno rezani visoki avstrijski politični uradniki, ni prikrojen po tisti znani neslavni šabloni. Princ Hohenlohe je brezdvomno precej oistro izklesana uradniška in tudi politična individualiteta. To se mu mora priznati, da misli tudi s svojolastno glavoin da se ne daja slepo voditi in — zavajati. Ugajalo nam je na njem — v kolikor smo imeli prilike opazovati ga — da se ni (po neslavnih izglelih) slepo zanašal na svoje referente, vezane po nesrečni tradiciji in morda tudi drugih še bolj obsojanja vrednih obzirih. Vsikdar je rad iskal stikov z interesirano javnostjo in je skušal neposredno dobivati informacij. Preko njegovega praga je smel stopiti vsakdo in vsakogar je rad in pazljivo poslušal. Poleg tega so bile tudi forme njegovega občevarja ljubeznjive in prikupljive. In utisi, ki smo jih dobivali, so govorili za to, da ima mož dobro voljo, da bi ugledil marsikatero ostrino in krivico ter da ima smisla za to, kaj bi bilo primerno in potrebno v naših zavoženih razmerah. Vemo na pr., da se je intenzivno zanimal za naše šolsko vprašanje, vemo, da se je živo interesiral za proporcionalni volilni sistem, — katero misel so bili

Slovenci sprožili na javnem shodu — in da je prišel do zaključka, da bi bil proporcionalni volilni sistem izlasi za Trst najprimernejši in najpravičnejši. Sploh je princ Hohenlohe odločen in prepričan pristaš ideje splošne in enake volilne pravice. Znana so tudi njegova prizadevanja za ublaženje nasprotstva v deželnem zboru istrskem. Skušal je zagotoviti zatirani deželnozborski manjšini vsaj mrvico jezikovne svobode in pravice. Vspel seveda ni, ali ostal je trdno pri tem, kar je rekel, in ni mu imponiralo niti to, da je italijanska večina začela nekako sama sebe obstruirati in je zaustavila delovanje deželnega zbora. To sicer ni bilo še Bog ve kaj, ali če si kličemo v spomin, kako so postopali njegovi predniki, moramo priznati, da je princ Hohenlohe skušal spraviti zavoženi voz s starih izvoženih tirov. Toliko poguma ali — poštene volje ni imel nobeden njegovih prednikov.

Toda na drugi strani stoji vendar dejstvo: da pozitivnega nismo primorski Slovani nič dosegli tudi pod princem Hohenlohe. Opazovali smo nekako pripravljanje, pošteno voljo, ali — stare krivice obstajajo dalje in stari sistem je še v veljavi. No, tudi ta konstatacija naj ne bo v obteženje princa Hohenlohe. Najpoštenejši tržaški namestnik je obnemogel, če centralna vlada absolutno... noče biti poštena. Nikakor ne smemo izključati možnosti, da je mož skušal kaj doseči, ali da so mu više sile vezale roko.

Sedaj pa je mož sam na oblasti in vladi. Sedaj je moč v njegovih rokah. da bo mogel uveljavljati svojo voljo in svoja načela. O namestniku Hohenlohe smo mogli pisati simpatično. V največje zadovoljstvo bi nam bilo, ako bi dela ministerskega predsednika Hohenlohe izpolnila tiste nade, ki smo jih stavili v namestnika. Izlasi pa želimo tudi iskreno, da bi srečno izvel tisto veliko državno-politiško nalogo, ki mu je brez dvoma poverjena in ki ima dovesti državo do preporoda in preobrazbe ter jo postavi na nove moderne temelje.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

Današnja seja je bila zelo kratka. Trajala je komaj osem minut. Gautscha in Bylandta ni bilo na sejo, tako tudi ne voditelja trgovinskega ministerstva Auersperga. Ministri so prišli v zbornico pod vodstvom svojega staroste dra Pietaka.

DUNAJ 1. Med došliimi vlogami se nahaja vladna predloga glede podržavljenja Severne železnice, interpelacija posl. barona Malfatti-ja in tov. na ministra notranjih stvari glede izгона ital. pesnika Valerija Ratti iz Avstrije radi nekega predavanja v Puli, interpelacija

posl. dra Bennati-ja, dra Rizzi-ja in tov. na ministra notranjih stvari in ministra poljedelstva glede naprave urada za vodne stavbe v Istri in pomnožitve tehniškega osebja v Trstu.

Po prečitanih vlogah je predsednik na skoraj splošno željo zaključil sejo. Čas prihodnje seje se objavi pismenim potom.

Državna zbornica odgodjena.

DUNAJ 2. Državna zbornica je bila na kratek čas odgodjena in bo najbrž sklicana za četrtek, dne 10. t. m. To jo bilo potrebno, ker je ministerski predsednik baron Gautsch podal kroni svojo demisijo in je njegov določeni naslednik princ Konrad Hohenlohe-Schillingsfürst hotel imeti nekoliko časa, da zamore odrediti potrebno povodom ministerske spremembe.

OD GAUTSCHA DO HOHENLOHE.

Mlodočehi in položaj.

Z Dunaja smo prejeli dne 1. t. m. tole brzjavko:

„Slov. Korrespondenz“ javlja: V današnji seji češkega kluba je podal načelnik dr. Pacák izjavo, glasom katere so vesti po časopisih, češ, da je kompromis med Čehi in Nemci glede razdelitve mandatov že perfekten, absolutno neresnične. Niti predsedstvu, niti parlamentarni komisiji ni bil stavljen ne od Nemcev in neod vlade nikak pozitiven predlog. Bodi glede vprašanja volilne reforme, bodi glede akcije za parlamentariziranje, kar jasno izhaja iz tega, da je bila možnost takega predloga absolutno odvisna od sporazumljenja s Poljaki. Z ozirom na politično situacijo, ustvarjeno po odstopu barona Gautscha, je sklenil klub tole izjavo: Češki klub vstraja nepremično pri volilni reformi v smislu splošne, enake in direktne volilne pravice, kakor pri načelih izrečenih po klubu v tej stvari, ter se bo z vso energijo potezal za to, da se tem zahtevam primerna volilna reforma izvede še v tem zasedanju državnega zbora. Klub vstraja pri svojih političnih in gospodarskih zahtevah, katerih opravičenost je sedanja vlada pripoznala ter je javno obljubila, da jih izvede. Klub bo svoje absolutno svobodno in neodvisno stališče uravnaval primerno temu, kakor bo prihodnja vlada uveljavljala svoj namen in vršenje pravičnosti nasproti češkemu narodu. Popolnoma svesti si pomena češkega naroda za vso monarhijo gleda češki klub z mirnostjo in odločnostjo v bodočnost ter je pripravljen, postaviti se po robu z vso odločnostjo in brezobzirnostjo proti vsakemu morebitnemu namenu vlade, da bi oškodovala opravičene interese češkega naroda.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — 8.

— Kdo je ta deklica? je vprašal kralj opazivši Angelijo.

— Nečakinja bratov Horvatov! je šepnil tiho Dabiša kralju Šišmanu — in zaročnica kneza Paleznika.

— Čuj Gorjanski! se je obrnil kralj nasproti banu Nikoli. To deklico, nečakinja Horvatov, izpusti takoj na svobodo. Z ženskami se ne vojskujem, niti mi ne treba ženskih ujetnikov. Ostale liage izročam tebi, da jih še danes odpraviš v Pečuh.

Gorjanski je zaukazal, naj ujetnike odvedo v trdnjavo. Morali so mimo kralja Šišmana. Opazili so poleg njega Dabišo, ki se je skrival doslej za Šišmanom. V srcu nesrečnih junakov je vskipela kri, ko so opazili sramotnega izdajico. „Proklet bodi, izda-

jica!“ so mu zaklicali gromčim glasom, grozčec mahajoči s pestmi proti njemu. — „Proklet bodi!“

Kralj Dabiša se je stresel kakor šiba na vodi in se umaknil v ozadje.

— Kam se skrivaš, gospod Dabiša? se je ozrl za njim kralj Šišman, smeja se peklenski. Ali ne čuješ, kako lepo te pozdravljajo...!

Velikaši bosanski so povseli oči od sramote. Sramovali so se pred svetom, da jim je Dabiša vladar.

Pol ure kasneje je stala Angelija pred banom Nikolo Gorjanskim. Pozval jo je pred-se v prazno dvorano doborskega grada. Tresočim srcem je opazoval Nikola Gorjanski Angelijo, ki je razpuščenih las in objokana stala pred njim povešene glave. Gorjč! Kako krasna je bila v tej svoji žalosti. Strastna ljubezen, ki jo je občutil Nikola že pred več let za to deklico, se je razvnela sedaj iznova v jasn plamen, kakor da je bil njen ogenj doslej le oviran, a ne pogašen. Ban Nikola je obstal nem, ko je zrl na lepi obraz Angelijin.

— Poklical si me, gospod ban! je opomnila Angelija Gorjanskega.

— Da Angelija, jaz sem te poklical, in žal mi je, da se tako sestajeva po tolikih letih... Ali pustiva to. Imam s teboj govoriti o drugem. Njegovo veličanstvo kralj Šišman je izvolil zapovedati, da te moram takoj izpustiti na svobodo. Svobodno ti je torej iti, kamor te je volja...

— Jaz da naj grem, gospod Gorjanski? Ah, ti menda ne veš, da ste mi usuznjena oba strica in zaročenec moj. Jaz se nočem ločiti od njih — je jecljala deklica.

— Za-te ni mesta poleg ujetnikov, Angelija...! Kamor pojdejo oni, ti ne moreš, niti ne bi mogla žnjimi skupno bivati.

— Vse, vse... hočem deliti žnjimi, pa bilo tudi najhuje zlo, ali od njih se ne umaknem ni za hip!...

— Obžalujem te, gospica — je rekel Nikola Gorjanski — ali njegovo veličanstvo kralj Šišman noče, da bi bila ti poleg ujetnikov.

— Ali spremljati jih smem... za njimi pojdem... biti v njihovi bližini, dokler ne pridejo na svobodo.

— Uboga deklica! Ne veš-li, da nad bratoma Horvatoma in tvojim zaročencem visi že več let krvniški meč?

— Moja strica, Berislav da bo pogubljen! je zavrnila nesrečna deklica.

— Po zakonih dežele čaka vsacega puntarja kazen smrti...

— Ne, to ni možno... Saj to niso zločinci — odkrito so vodili boj proti kralju in kraljici...

— Ali njihova vojna je bila punt, veleizdaja! je rekel Gorjanski... Oni sami vedo to dobro.

— Povej, pri Bogu, ali jim ni rešitve? je prosila deklica.

— Ni je... jedinega škofa Pavla bi mogel rešiti njegov sveti poklic, ali ban Ivaniš in Berislav...

— Da pogineta?... je vila deklica roki.

— Ivaniš vsakako... kralj mu ne bi odpustil za ves svet...

— A Berislav? je vprašala deklica plaho... Ah, ban Nikola... ti bi ga mogel rešiti, samo če hočeš... Ne res, da ga rešiš? je prosila Angelija sklenjenih rok.

Znaki preobrata na Hrvatskem.

Zagrebski „Dnevni list“, glavno glasilo nazovi-„narodne“ v Hrvatski gospodovalne stranke prinaša vest, ki gotovo na vseh, ki se zanimajo za dogodke na Hrvatskem, napravi učinek vržene bombe. Vsemožni vodja te vsemožne, absolutistične, nasilne, brutalne, tiranske stranke, preznani dr. Nikola pl. Tomašić priobčuje v „Dnevnom listu“ to-le izjavo:

„Ker mnogi ugledni člani ogrskega javnega življenja vidijo v moji osebi zapreko uspešne politike, a jim v tem pritrjuje tudi del našega javnega mnjenja, mi nalaga patrijotska dolžnost, da se umaknem s pozorišča javne politike, pak se vsled tega odrekam s tem kandidaturi za poslanca II. volilnega okraja kralj. in svobodnega glavnega mesta Zagreba.“

Že ta korak dra. Tomašića je že sam po sebi senzacionalen. Ali ves njegov simptomatični pomen umejemo še le, da se je Tomašić ravnokar povrnil iz Budimpešte in z Dunaja. Ni treba Bog ve kakega daru za politično ugibanje, da pogodimo, po kaj je šel tja gori v ogrsko in avstrijsko prestolnico. Če hočemo prav po domače povedati: beračiti je šel gotovo za svojo stranko! Ali — bržkone je slabo opravil. Gospod Tomašić je bržkone vzdihnil z apostoli: Gospod, mračiti se začelja — za mojo „narodno“ stranko... in sel je kmizi in spisal izjavo, da mu „patrijotična“ dolžnost nalaga, naj izgine s pozorišča. Kako si g. Tomašić tolmači patrijotično dolžnost, o tem nočemo tu razglabljati. Vsakako pa je njegov korak s političnega pozorišča prvi njegov korak, ki je zares patrijotičen. Tomašićev odstop zdi se nam znakom pripravljajočega se preobrata na Hrvatskem.

VELIKI ŠTRAJKI.

Iz Buffalo poročajo od 1. t. m.: 6000 pristanišnih delavcev je pričelo štrajkati. Vsled tega utegnejo trpeti vsa pristanišča velikih jezer.

Iz Toulona javljajo od 1. t. m.: Delavci so imeli v cirkusu shod, na katerem so govorili za splošen štrajk, ki naj se prične jutri, ako se jim ne dovoli osemurni delavnik.

Iz Pariza poročajo od 1. t. m.: 5000 litografov je imelo predpoludne shod, na katerem so sklenili nadaljevati štrajk. Delavci so odšli v popolnem miru. Tudi druge kategorije delavcev so imele predpoludne v delavski borzi shode, ki so se izvršili popolnoma mirno.

Srbska skupščina razpuščena.

Iz Belegrada javljajo dne 1. t. m. uradno, da bo skupščina kraljevim ukazom razpuščena. Nove volitve se bodo vršile dne 24. junija. Nova skupščina pa se sestane dne 8. julija.

Dogodki na Ruskem.

Nove govornice o odstopu Witte-ja.

Iz Petrograda javljajo od 1. t. m.: Razni listi so zopet zabeležili govorico o odstopu ministerskega predsednika Witte-ja. — Glasilo „kadešov“ „Rječ“ smatra odstop kakor dejstvo ter pravi, da odpust Witte-ja od vladne moči pomenja izgubo zadnjih šans, da bi moglo priti do sporazumljenja z ljudstvom, ker ni nobenega primerne državnika, ki bi mogel nadomestiti Witte-ja. Kokovzev, ki se je povrnil s svojega potovanja v inozemstvu, je bil sinoči že v pozni uri pozvan v Carskoje Selo.

— Umejem tvojo bôl, Angelija... Ali knez Berislav stoji od začetka na strani Horvatov... on je eden glavarjev te prevratne družbe....

— Spomini se Novigrada!... Pomisli, da je bil on, ki je rešil kraljici Mariji življenje!...

— Drugi pa govore, da je bil on tovariš onim, ki so dali zadaviti njeno mater Jelisavo!

— Ne, ne govori tega, ban... Obraz te ovaja, da tudi sam ne veruješ v to kleveto... Junak, kakoršen je Berislav ne more biti izdajalec... Reši ga ban!

Ban Gorjanski se je zamislil in satanski posmeh mu je zaigral okolo ustnic.

— Čuj me Angelija! Ti si sicer nečakinja bratov Horvatov, krvnikov mojega rodu in mogel bi te pustiti v tvoji veliki nesreči... ali nočem se maščevati nad teboj, ki si nedolžna. Pomagati ti hočem....

(Pride še.)

Državni svet postane prva zbornica.

Iz Petrograda poročajo od 1. t. m.: Državni svet je včeraj dovršil svoje delovanje kakor tak, ter se dne 10. t. m. sestane kakor prva zbornica.

Konstitucijsko-demokratski klub.

Iz Petrograda javljajo od 1. t. m.: Minister za notranje stvari je dovolil, da se otvori politični klub konstitucijsko-demokratske stranke.

Železniški uradniki zopet nastavljeni.

Iz Petrograda poročajo od 1. t. m.: Minister za promet je ukazal, da se zopet nastavi v službo veliko število železniških uradnikov, ki so bili v preiskavi radi štrajka železniških uradnikov.

Drobne politične vesti.

Dva Nemca obsojena radi vohunstva. Iz Marsilje poročajo od 1. t. m.: Policijsko sodišče je obsodilo Nemca dra. Wolfa in Wiegnerja radi vohunstva na 2 leti, oziroma 15 mesecev ječe.

Domače vesti.

Imenovanja. Ravnateljska adjunkta pomožnih uradov z naslovom ravnatelja Josip Perozzi na finančnim ravnateljstvu in Ivan Pavlin na finančni prokuri v Trstu sta imenovana ravnateljima pomožnih uradov v 8. činovnem razredu.

Konceptni praktikant kranjske deželne vlade dr. Ivan Linninger je kakor konceptni praktikant vsprejet v službo c. kr. policijskega ravnateljstva v Trstu.

Pojte in storite vsi tako! „Slovenske pravice“, izhajajoče v Celju, prinašajo ta le rodoljubljen poziv:

„Slovenski kmetje so začeli prav možato in zavedno nastopati za pravice slovenskega jezika. Seveda se ne povsodi. A vsekakor so se začeli gibati in to je znamenje, da prihajajo boljši časi. Posebno so naši občinski možje, naši županje in svetovalci ter odborniki začeli z raznimi nemškutarskimi buticami po naših uradih krepek boj. Nemški dopisi romajo ali uradom nazaj, ali pa na ravnateljstvo pomožnih uradov v Gradcu. In naši uradi so ponekod že začeli upoštevati pravične zahteve slovenskega ljudstva in so začeli dopisovati slovenski, seveda na veliko jezo nemškutarskih pisarčkov, ki jim je hruha na Slovenskem dober, samo slovenski jezik jim smrdi. A ponekod še vedno razni „plemeniti“ glavarji in drugi mislijo, da s svojimi trdimi, a praznimi buticami prodrejo steno — in še vedno izzivajo slovenske kmete. Toda povedano bodi, da se izzivati ne damo niti od kake nemškutarske barabe, niti od plemenitih glavarjev in komisarjev. Dovolj dolgo smo ponižno molčali in vam ližali pete. Sedaj imamo dovolj! V nas je vzrasel ponos, ponižnosti ne poznamo več, in iz uradov se ne pustimo naganjati, če kakšen neplemeniti plemenitaš na glavarstvu ali na sodniji ne zna našega jezika. Saj je „rajh“ dovolj velik za Vas, ki tako hrepenite po Germaniji, in kruha imajo menda tam tudi kaj. Slovenski kmetje! Naše geslo bodi: slovenski jezik mora dobiti svoje pravice v naših uradih! V vsakem uradu se mora z nami govoriti slovenski, se morajo delati o naših izpovedbah slovenski zapisniki! Slovenski županji, vaše geslo bodi: Nikdar ne napiši ali ne daj po svojem tajniku napisati ne ene nemške črke. Vsak nemški dopis, ki ga sprejmeš, lepo zapiši v opravični zapisnik, pa hajd z njim v Gradec, ali pa naravnost na ministerstvo! Naj pa tam prevedejo ali pa naj naroče našim uradom, da Vam bodo pošiljali slovenske dopise. Če bomo, slovenski kmetje, delali vsi tako, bodite prepričani, da si razni plemeniti in neplemeniti uradniki kmalu razbijejo svoje trde nemškutarske butice, da jim bo knalo grozdje prekislilo in jo popihajo v blaženi rajh. In mi se še jokali ne bomo.

Uljudna prošnja do slavnih šolskih oblasti. Prejeli smo:

Dandandanes, ko vse stremi po napredku in izboljšanju, bi bilo pričakovati najlepšega napredka, na šolskem polju. Ali žal, ravno tu ne opažamo tega. Šolski obisk pri nas na deželi v poletnem času ni posebno na visoki stopinji kljub temu, da se ubogega kmetovalca pesti z raznimi tozadevnimi paragrafi in kaznimi. Naš kmet na Krasu ni posebno gmotno podprt, delavci so dragi, pastirjev mu ni možno najamati. Zato vporablja v to svoje za šolo godne otroke, kar mu pa šolske oblasti štejejo v hudo. Da se v tem oziru pouk izboljša in da bo nam, za bla-

gor svojih otrok skrbnim starišem olajšanje pri pošiljanju svojih malih delavcev v šolo, bi bilo prepotrebno koncentrirati do-in popoldanski pouk na dopoldanske ure v poletnem času in sicer tako, da bodo otroci vsaj opoludne svobodni, ko morajo nositi svojim domačin na polje zaslužno kosilo. Prepričani smo, da bi bilo s tem mnogo pomagano uspešnemu pouku, kajti dvomimo, da poletni popoldanski pouk v zadnjih, s pokvarjenim zrakom napolnjenih šolskih sobah sploh kaj koristi malim zaspanim trpinčkom. Premisliti moramo, da nam ni možno v poletnem času pustiti spati do 7. ure zjutraj, kakor morejo oni gospodje pri zelenih mizah. Naši otroci vstajajo ob 3. uri zjutraj in: kos črnega kruha v žep in skakaj čez sive skale za pasčo se živino. Potem prihaja otrok v šolsko sobo ves izmučen. Mirno sedi in nedolžno zaspi. Ubogi učitelj pa, govori, poučuj, kaznuj to ubogo zaspano četo! Najbolje bi storil, ako bi jih odvedel v hladno senco in zaspal z njimi vred! Je-li morda tudi zdravo za učiteljestvo, da vpije in diha v tako zastupljenem zraku, kakor je na popoldanskem pouku, razne škodljive glivice. Često je posledica ta, da oslabi in je prisiljen jemati dopust radi različnih boleznih, osobito pljučnih. Prosimo torej slavne c. kr. šolske oblasti: pomozite nam in videle boste, da bo za vas manje opravila, učiteljestvu olajšava, otrokom korist, nam ugodnost, pouku napredek in v splošnem — manje kletvine!

Več kmetjskih starišev.

Kdo je pisal?! Kadar-koli prihaja v kako javno glasilo kaka oprana notica, zadavajoča to ali ono osebo, to in ono zadevo — se kaj rado povprašuje: Kedo je to pisal?! Ne vprašuje se toliko, je-li to prav ali ni to prav kar je dotičnik pisal, ampak skoraj vedno se povprašuje po avtorju spisa. Tudi meni se je že čisto pripetilo, da so mi podtikali kakov članek ali notico, da-si se mi morda niti sanjalo ni o dotični stvari.

Tudi te dni se govori, da sem spisal neko poročilo, o katerem mi ni bilo čisto nič znano, dokler ga nisem čital v „Edinosti“!

Ko bi ljudje, ki stikajo za raznimi pisci, vedeli, kolikokrat delajo krivico temu in onemu sotrudniku — bi gotovo opustili stikanje za nesrečnimi „žrtvami“ in bi raje pazno čitali, ter odobraval — ali ne odobraval kar je bilo objavljen.

Ker ljudstvo nima pojma o kočljivosti dopisovanja v javne liste, hočem tu navesti le en slučaj za izgled.

Nekega dne (bilo je pred več leti) je prišla k meni poznana, zanesljiva oseba in me naprosila, naj objavim neko stvar, zadevajočo vojaške kroge. Poznajoči občutljivost vojaških krogov, sem dotičnika izprašal o vseh podrobnostih in ker mi je postregel z vsemi možnimi podatki, sem napisal natico o stvari. Ker pa sem se vendar bal „bridke sabljice“, sem obdržal notico v žepu in se podal k vojaški osebi, ki je bila v položaju glede opravičenosti namerovanega napada. Od te osebe sem izvedel, da je vsa stvar — izmišljena, da ni niti pičice resnice na vsi dolgo in široko opisani „aferi“!!!

Dobro! Porečete vi gospoda čitatelji: Ako je to tako, potem pojdite in se vselej dobro informirajte, predno kaj objavite! Vse prav, ali — kedo ima časa, da bo za vsako notico letal od Poncija do Pilata, predno jo objavi, kar mu je bilo sporočeno od verodostojne strani?! Često pa je stvar tudi taka, da je sploh nemogoče priti do jasnosti, ako se stvar ne objavi.

Oni, ki mislijo, da je dopisovanje za list lahek posel, naj le skušajo parkrat pisati in gotov sem, da se uverijo o — nasprotnem. Zato gospoda: ako vam kaj ni prav, popravite, a nikar ne iščite krivcev tam, kjer jih ni!

Jeden dopisnikov.

Pogrebni sprevedi se imajo, glasom neke magistratne odredbe od 28. junija 1875, vršiti po najkrajšem potu do cerkve, oziroma pokopališča. Iz razlogov javnega reda ter iz higijeničnih vzrokov opominja na to magistratno odredbo neki novi razglas.

Čitalnica pri sv. Jakobu. V soboto dne 28. t. m. je imelo to društvo svoj redni občni zbor. Ker ob 8. uri ni bilo dovoljno število členov, vršilo se zborovanje uro pozneje ob povoljni udeležbi. S kratkimi, a jedratimi besedami je g. predsednik Škrinjar otvoril zborovanje. Podelil je na to besedo tajniku g. Zadniku, da prečita svojo poročilo. Iz istega posnemamo, da je društvo v minoletem letu sicer delovalo, toda ne tako, kakor bi v resnici moralo. Priredilo je več zabav,

udeležilo se je izleta v Podgrad (na otvoritev „Narodnega doma“), otvoritve prostorov novega društva „Jadran“ pri sv. Jakobu, na kateri je bila po g. Valentiču sprožena misel, naj si društvo nabavi svojo zastavo. Do sedaj se je že nabralo 38 kron 48 st. Nemila smrt je ugrabila društvo izvrstno moč v osebi gospe Bizjak (Slava-klici). Na to je sledil topel apel na pevce in podporne ude, naj se trdno držijo društva, naj se ljubijo in naj delajo v povzdigo društva vsopredno z odborom, naj nabirajo novih udov v svojo čast in narodno korist. Tajnikovo poročilo je bilo vsprejeto ob navdušenih živoklicih. Na to je podal blagajnik g. A. Bizjak svoje poročilo, ki je ozirom na sedanje razmere še dovolj ugodno. G. Sl. Škerl je naglašal, da bi moral biti tudi denar, nabran za zastavo, v društveni bilanci, na kar mu je blagajnik pojasnil, da je ta denar naložen v hranilnici in da je to drug račun, s katerim bo imel opraviti odsek za nabavo zastave, ki bo izvoljen svoječasno. G. Škerl se je zadovoljil z odgovorom. Blagajnikovo poročilo je bilo soglasno vsprejeto. Prešlo se je na to k volitvi novega odbora. Gospod predsednik Škrinjar je izjavil, da ne more več vsprejeti nikakega mesta, ker mu ne dostaja časa in mu druge okolnosti ne dopuščajo tega, za to naj se izbere moža, ki bo mogel vršiti svojo dolžnost, moža iz mladine. G. A. Bizjak se je na to zahvalil v imenu pevcev dosedanjemu g. predsedniku. V imenu volilnega odseka predlagal je gosp. Ljubici v novi odbor sledečo listo: Predsednik: Zadnik Josip. Odborniki: Kompara Rudolf, Cotič Rudolf, Angelj Bizjak, Mihalič Josip, Peršič Edvard, Maršič Anton, Ivančič Josip, Metlika Josip, Dobčnik Rudolf, Šmuc Benjamin. Ta predlog je bil soglasno vsprejet. Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je g. predsednik zaključil zborovanje.

Iz materinih rok padel in se ubil. V Beljaku je padel iz tretjega nadstropja iz okna na ulico otrok Antona Mikulana. Mati ga je pestovala pri oknu, a dete se jej je stegnilo tako naglo iz naročja, da ga ni mogla obdržati. Otrok je padel z glavo na tlak in bil takoj mrtev.

Društvene vesti in zabave.

„Tržaški Sokol“ prosi, da pridejo goscenci že jutri zvečer od 6. do 7. ure k vaji to pa radi tega, ker bo glavna vaja z godbo že v sredo.

Zabavno, podporno in izobraževalno društvo „Zvezda“ vabi na zabavni večer, ki ga priredi v nedeljo dne 6. vel. travna 1906. v restauraciji. J. Leber, I. Nebelungeng. 12. Prijatelji društva dobro došli!

Pevsko društvo „Zvonimir“ v Rocolu priredi dne 3. junija, to je na Binkoštno nedeljo, velik koncert s petjem, igro, deklamacijami in plesom.

Gospodarsko.

Petroleji se poceni.

Odbor avstro-ogrskih čistilnic za petrolej je sklenil petroleju znižati cene.

Mestna hranilnica v Kamniku.

V mesecu aprilu 1906. je 134 strank vložilo K 40.756.54, 15 strank dvignilo K 40.823.67, 7 strankam izplačalo se je hipotekozaj K 9.800.—. Stanje hranilnih vlog K 1.435.671.53. Stanje hipotekozaj K 1.054.455.40. Denarni promet K 154.665.—

Prvi avstrijski zadružni shod.

„Zadružna zveza v Ljubljani“ nam je doposlala ta-le sestavek:

Kakor smo že poročali, vršil se bo konec meseca maja t. l. — t. j. ravno pred binkoštnimi prazniki, na Dunaju prvi avstrijski zadružni shod.

Zadružni shod se bo vršil pod častnim predsedništvom ekscelence gospoda c. kr. poljedelškega ministra grofa Ferdinanda Buquoy in gospoda nižjeavstrijskega deželnega maršala, prelata Frigidijana Schmolka.

Vsopred: Ponedeljek, dne 28. maja 1906: Ob 9. uri predpoludne: Konferenca revizorjev, ki se po potrebi popoldne nadaljuje.

Pri tej konferenci obravnavat se bode tudi predlog „Zadružne Zveze“ v Ljubljani o skupni statistiki vsega avstrijskega zadružništva.

Ob 6. uri: Skupščina „Splošne avstrijske zadružne zveze“.

Ob 8. uri zvečer: Sestanek in pozdrav vdeležencev zadružnega shoda. (Kje se ta sestanek vrši, še naznanimo).

Torek, dne 29. maja 1906.: Ob 9. predpoludne: Otvoritev zadružnega shoda in prvo zborovanje, pričetek obravnav o posameznih referatih.

Ob 1. uri popoldne : Skupen obed, potem nadaljevanje obravnav.

Sreda, dne 30. maja 1906 : Ob 9. uri predpoldne : II. glavno zborovanje, nadaljevanje obravnav. Popoldne skupen slavnosten obed vdeležencev in gostov.

Četrtek, dne 31. maja 1906. : Skupen izlet v gornjo donavsko dolino, v Waachau — in ogled zadrugnih naprav.

Petek, dne 1. junija 1906. : Skupen izlet in ogled komasacije in zadrugnega skladišča.

Dnevni red zadrugnega shoda. (Morebitne spremembe se še razglasijo.)

Torek, dne 29. maja 1906.

1. Razvoj in stanje kmetijskega zadrugništva na Nižje-Avstrijskem.

2. Zadrugni poduk.

3. Nakup in prodaj zadrugnim potom.

4. Pokritje zgub pri zadrugah z omejeno zavezo.

5. Ustanovitev državne centralne blagajne.

Sreda, dne 30. maja 1906.

1. Poslovna načela za zadrugna skladišča.

2. Iskušnje pri ustanovitvi in poslovanju viharških zadrug.

3. Načela za mlekarne zadrugne in zadrugno prodajo jaje.

4. Obdačenje in neposredne pristojbine v smislu avstrijskih davčnih in pristojbinskih zakonov.

5. Dobava za vojaštvo.

6. Razmerje med kmetijskimi in obrtnimi zadrugami.

Na dnevnem redu so torej sami važni predmeti — in vsak udeležnik bo imel priliko, se marsikaj naučiti. Zadrugni shod nam pa mora dati tudi bodrilo za zadrugno delo. Radi tega pozivamo slovenske in hrvaške zadrugarje, da se tega prvega avstrijskega zadrugnega shoda v obilnem številu vdeležijo. Naj vidijo na Dunaju, da Jugoslovani v zadrugništvu nismo zadnji, temveč, da smo daleč spredaj — naj vidijo tam, da smo krepko nastopili pot samopomoči.

Lepo bi bilo če bi vsaka jugoslovanska zadruga poslala svojega zastopnika na Dunaj ; ker bi pa to povzročilo precej stroškov, priporočamo, si po več zadrug skupaj določi odposlanca za prvi avstrijski zadrugni shod. Vsaj do 10. maja se nam naj odposlanci naznani, da preskrbimo vse potrebno radi potovanja in stanovanja.

Svreda se dobijo vsa potrebna pojasnila pri „Zadrugni zvezi“ v Ljubljani.

Braino-pevsko društvo „Prešeren“ v Boljuncu je s znano slavnostjo 24. septembra minolega leta začelo nabirati za društveno zastavo.

Ker pa je slavnost radi neugodnega vremena splavala po vodi, splavala je tudi zastava. Dasi je imelo društvo na omenjeni dan precejšnjo zgubo, vendar ni pozabilo na zaželjeno zastavo ter sklenilo — po pregovoru: Hočeš? Nočeš? Moraš!! — da „Prešeren“ mora imeti zastavo.

Ravnokar je društvo „Prešeren“ razposlalo nekaterim čč. gospodom okrožnice, s katerimi prosi pomoči. Tudi oni čč. gospode in bratska društva, ki morda po pomoti niso dobili okrožnice, prosimo, da se nas tudi usmilijo. Saj je vse za narodno stvar in v proslavo našega velikana, pesnika „Prešerna“. Najhvaležneje se je že prejelo sledeče darove : Gg. : P. Majdič Celje, dr. Abram Trst, bratsko društvo „Hajdrih“ Prosek, Ant. Parnovel Boljunc po 10 K. Vik. Rohraman Ljubljana 2 K, Drag. Šiškočič Černikal 2 K, I. Zafred Trst 5 K, Matija Petaros Boljunc 2 K, Ivan Prašelj Dolina 2 K, udje društva „Prešeren“, zložili K 73.44. (To ni sicer Bog ve koliko. Ali če uvažujemo, da so to sami siromašni kmetje, je tudi ta svota častna za njih.)

Čedna zastava pa stane do 400 K, a smo v primeri z nabranim denarom še šibki. Še enkrat torej : pomagajte nam da bo „Prešeren“ čim prej imel zastavo!

Razne vesti.

Prebivalstvo Srbije. Uprava državne statistike v Belemgradu je priobčila izid ljudskega štetja v Srbiji dne 31. decembra 1905. Po teh podatkih je bilo vseh prebivalcev 2.717.444, in sicer 1.410.904 možkih in 1.304.543 ženskih. Od leta 1900, se je prebivalstvo pomnožilo za 196.182 duš. — Po vršje Srbije znaša 48.302 kvad. kilometrov. Občin je bilo 1397, leta 1900, samo 796. Hiš so naštehi 418.365.

Brzobjavne vesti.

Novi ministri predsednik princ Hohenlohe.

DUNAJ 2. „Korespondenz Wilhelm“ poroča : Cesar zaprišeže v petek, dne 4. t. m. ob 11. uri predpoludne novoimenovanega ministrskega predsednika in ministra za notranje stvari Konrada princa Hohenlohe. Na svečanem činu bosta prisostvovala minister vnarnjih stvari grof Goluchowski in viši komornik Leopold baron Gudenus.

Prvi maj.

RIM 1. Povodom 1. maja počiva delo popolnoma. Mesto kaže običajno sliko.

ČERNOVICE 1. Ljudski shod, ki se je danes vršil v splošnem „delavskem domu“ ter sprevod po ulicah, ki se ga je vdeležilo približno 3000 oseb, sta se izvršila v popolnem redu. — Istotako se je v redu izvršilo nekoliko drugih ljudskih shodov in sprevod židovskih delavcev.

DUNAJ 1. Predpoludne je bilo več delavskih shodov, ki so minili vsi mirno.

BUDIMPEŠTA 1. Običajna majnikova slavnost se je izvršila mirno. Delavci so v velikih masah korakali po glavnih ulicah v mestni gozdič, kjer je bilo več govorov za splošno in enako volilno pravico. Red se ni nikjer kalil.

PARIZ 1. Glasom vesti, došlih iz pokrajin, je današnji dan do prvih popoldanskih ur minil mirno in brez posebnih dogodkov. Skoraj v vseh zavodih se dela.

GRADEC 1. Majnikova slavnost socijalnih demokratov je minila popolnoma mirno. Predpoludne je bil velik ljudski shod : po shodu pa sprevod po mestu, ki se je izvršil v redu.

Parlamentarne volitve na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 1. Doslej je znano 316 volilnih izidov. Izvoljenih je bilo 192 členov neodvisne stranke, 58 ustavne stranke, 1 nove stranke, 20 ljudske stranke, 1 nacionalni socijalist, 5 Sasov, 4 Srbi, 11 Romunov, 6 Slovakov, 2 demokrate in 5 divjakov. Potrebnihi je 10 ožjih in 1 nova volitev.

Iz San Franciska.

FRANKOBROD ob M. 1. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz New-Yorka : General Greeley je zahteval, da se mu odpošlje 45 častnikov, ki so sposobni za upravno službo. General je utemeljil to zahtevo s tem, da je prišla nad San Francisko kriza. Neprestano odhajajo iz San Franciska velike mase prebivalstva. — Dalje se poroča, da sta bila v San Francisku dva nova potresna sunka.

Julij Vlasics — predsednik ogrskega upravnega sodišča.

BUDIMPEŠTA 2. Vladni list je priobčil, da je tajni svetovalec in vsenčistični profesor Julij Vlasics imenovan predsednikom upravnega sodišča.

Kitajska noče odpreti mandžurskih luk.

LONDON 2. „Times“ poročajo iz Pekinga : Kitajska noče v sedanjem času odpreti mandžurskih pristanišč, češ, da niso razmere po vojni še popolnoma uravnane.

Razstava v Milanu.

MILAN 2. Kralj in kraljica sta si danes opoldne ogledala oddelek razstave za ribogojstvo in živinorejo ter sta se posebno pohvalno izjavila o avstrijski sekciji.

Aretirani anarhisti.

PARIZ 1. Danes predpoludne je bilo tu aretiranih več inozemskih anarhistov, ki bodo izgnani.

Pravoslavni vladika kotorski.

ZADAR 2. Pravoslavni vladika kotorski dr. Petranović je danes za starostjo umrl. Pogreb bo v petek.

Angleški kralj.

PARIZ 2. Kralj Edvard je danes zjutraj dospel semkaj ter se nastanil v palači angleškega poslanika.

Dogodki na Ruskem.

VARŠAVA 1. Povodom 1. maja počiva tukaj delo popolnoma. Vse prodajalnice so zaprte. Promet tramvaja in kočij je ustavljen. Na ulicah se vidi le malo ljudi. Številne patrolje konjice korakajo po ulicah. Predmestja so po vojaških oddelkih zaprta od središča. Doslej ni prišlo do spopadov. V minoli noči sta bila ustreljena dva policista.

Witte odstopi.

PETROGRAD 2. (Petr. brz. ag.) Jutri izide ukaz, s katerim bo Witte odpuščen od svojega mesta. Kakor njegov naslednik je določen Goresnjikin. V dobro obveščenih krogih sodijo, da bo Goresnjikin nadaljeval politiko Witteja. Witte uživa slej ko prej popolno zaupanje carjevo ter zapušča svoje mesto radi slabega zdravja. Witte hoče nekoliko časa počivati.

Trgovina.

Borzna poročila dne 2. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.14, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.30—240.50, Francija K 95.50—95.75, Italija K 95.55—95.75, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 95.50—99.80, ogrska krona renta K 95.45—95.75, italijanska renta K —, kreditne akcije K 890.— 692.—, državne železnice K 682.— 684.— Lombardi K 124.— 126.— Lloydove akcije K 704.— 714.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 150.50 do 1:2.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

predvečeraj danes
Državni dolg v papirju 100.55 101.—
„ „ „ srebri 100.85 100.10
Avstrijska „ „ v zlatu 117.90 117.95
„ „ „ v kronah 99.60 99.90
Avst. investicijska renta 3 1/2 % 90.50 90.55
Ogrska renta v zlatu 4 % 114.60 114.55
„ „ „ v kronah 4 % 95.55 95.60
„ „ „ 3 1/2 % 86.65 86.69
Akcije nacionalne banke 1645.— 1644.—
Kreditne akcije 680.25 681.75
London, 10 Lstr. 240.25 240.—
100 državnih mark 117.17 117.20
20 mark 23.47 23.47
20 frankov 19.12 19.11
100 ital. lir 95.55 95.60
Cesarski cekini 11.32 11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz : (Sklep.) — Francozka renta 99.07, italijanska renta 105.70, španski exterior 94.32, akcije otomanske banke 651.— Menjice na London 251.50.

Pariz : (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificiranih turških renta 93.55 avstrijska zlata renta 98.85, ogrska 4 % zlata renta 97.25, Länderbank 465.—, turške srečke 143.50, parizka banka 15.90, italijanske meridionalne akcije 80.0.—, akcije Rio Tinto 16.44. Mlačna.

London : (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 3/4, srebri 30 3/4, Lombardi 5 1/2, španska renta 93 1/2, italijanska renta 104 1/4, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —. Mirna.

Tržna poročila 1. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 16.10 do K 16.12, rž za april K — do —, ves za april K 16.30 do 16.32, koruza za maj K 13.50 do K 13.52. Pšenica : ponudbe srednje, popraševanje malo tendenca mlačna. Prodaja : 10.000 met. stot. za 10 st. nižje, koruza trdna. — Druga žita nespremenjeno. Vreme : oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 37 1/4, za september 38 1/2, za december 39.—, za marec 39 1/4. Stalno. — Kava Rio navadna loco 38—40, navadna reelna 41—42, navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za aprila —, za maj 16.65, za junij 16.75, za julij 16.90, za avgust 17.05, za september 17.15. Vzdržano. Vreme : lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec —, za julij 47.25. Mirna.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, 5 do 10 stot. nižje. Prodaja : 3000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, za maj 15.50, za maj-avgust 15.75, za julij-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.80, za maj 23.85, za maj-avgust 23.55, za julij-avgust 23.30 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.25, za maj 30.40, za maj-avgust 30.60, julij-avgust 30.70 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 57.—, za maj 57.50, za maj-avgust 57.75, za sept.-dec. 59.— (mirno). — Spirit za tekoči mesec 41.—, za maj 40.50, za maj-avgust 40.25, za september-dec. 37.— (stalno). — Sladkor surov 88° usov nov 22 1/4—22 1/2 (mirno). — bel za tekoči mesec 25 1/2, za maj 25 1/2, za maj-avgust 26.—, za oktober-januvar 27.— (mirno), rafiniran 56.50—57.—. — Vreme : lepo.

Loterijske številke, izžrebane dne 2.

t. m. :
Praga 45 31 2 73 65
Lvov 30 56 5 58 83

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 1-2. maja :

Adon Baehrach, trg., Bezdán ; Mais, Hand-scher, trg., Varkava ; Anika Škadalović, tovarn. soprega, Prostejeva ; Ivan Inosser, tovarnar, Opatica ; Ivan Lebošnik, dekan, Poluka ; Josip Javen-biski, trgovec, Poluka ; Jonas Stern s soprogo urednik, Dunaj ; J. dr. Likiernik s soprogo, zdrav. Varšava ; Marija Zupančič, zasebnica, Jesenice ; Anton Hanus s soprogo, trg., Kraljevi Gradec ; Ivan Moll s soprogo, Pasau ; Fran Hladnik, trg., Logatec ; Kristina Seitz, zasebnica, Zagreb ; Maks Wodl, c. in k. nadčastnik, Przemysl ; Marko Kormut, zasebnik, Dunaj ; Josip Glezer, trg., Krakovo ; Vinc, Bauer, trg., Gradec ; Henrik Lomosik, trg., Olomuc ; Klement Fuchs, c. in k. podpolkovnik, Gradec ; Ivan Balsim, inženier, Dunaj ; Arn. Koralewski, risar, Strelitz.

Letoviščarji !

V Lescah na Gorenjskem se odda od majnika dalje letoviščarjem več sob, kuhinja s popolno opravo itd.

Pojasnila daje :

Dr. Matko Potočnik

ces. kr. profesor v Mariboru

(Štajersko)

Osebni kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

VABILO

na

XIV. redni občni zbor

ki se bo vršil

v petek, 18. maja ob 8. uri zvečer

v veliki dvorani v lastni hiši

(Piazza della Caserma 2)

DNEVNI RED :

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Poročilo o reviziji.
5. Razni predlogi.
6. Volitev načelnika.
7. Volitev nadzorstva.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen po § 49 zadr. pravil, se vrši drugi dne 27. maja t. l. ob 9. uri predp. z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ob vsakem številu zadrugnih kov.

§ 50. Vsak zadrugnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes ali če se morajo, izročiti posebnemu odseku, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

HOTEL

nasproti ene največjih železniških postaj južne železnice na Slovenskem, z izvrstno upeljano restavracijo, renomirana prenočišča, domač vodo-od, lastna razsvetljava, vrt in ena njiva, vse pohištvo in posoda se radi bolezn lastnika prodajo pod zelo ugodnimi pogoji. — Naslov pove „Upravništvo“ našega lista.

Osebni kredit!

S porokom in brez poroka častnikom, svečenikom, dvornim, državnim in privatnim uradnikom, učiteljem, trgovcem, obrtnikom, trgovskim uslužbencem, gospem, ki imajo pravico do pokojnine in zasebnikom vsake vrste na 1/4 — 25 let proti mesečnim 1/4 1/2 in celoletnim odplačilom, kjer se ob enem odplačuje glavnica in obresti.

Posebnost : Osebni kredit v smislu parizko-dunajske enote (kapitalizacija plače).

4 % ! 4 % ! 4 % ! 4 % !

Realni kredit !

od 300 kron naprej na I., II. in III. zastavo za posestnike polja, obresti, hiš na deželi, dvorcev, tovarn, kopališč, minov, mineralnih in družih studencev, kamenolomov in vsake vrste zemljišč do 1/4 dela celine vrednosti.

Stavbeni kredit !

Na gradnje vsake vrste v 2—3 obrokih, kakor napreduje gradnja.

Konverzije bančnih in privatnih dolgov.

Menice in reeskompti in menjava akceptov za trgovce !

Mi izdelujemo in financiramo načrte novoustanovljenih podjetij. Prevzemamo tehniška in geološka presojevanja po zapriženih strokovnjakih. Bavimo se s premenitvami obstoječih podjetij v delniške družbe.

Zelo realno ! Hitro ! Diskretno po prvo-razrednih tuzemskih in francozko-angleških zavodih.

Reference prve vrste !

Zahtevajte prospekt ! — Priloži naj se znanika za odgovor !

MELLER L. EGYED

Budimpešta

V. Kohány-Utca 19/B

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA :
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Čene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franke

MALI OGLASI.
Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglaš treba nasloviti na „INSERTATNI ODELEK“ „Edinosti“.
Na vprašanja potom pismu bo dajal „INSERTATNI ODELEK“. Informacije edino le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Veliki ples se priredi v Merčah pri Sežani v nedeljo dne 6. maja. Pri plesu bo svirala Svetoivaaska godba iz Trsta. 597

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova st. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Sriporoca se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljajve na deželo. 361

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bodi ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Denar!! Proti poročstvu more sleherni vdobiti vsako svoto denarja pod jako ugodnimi pogoji. (Odplačila naravnost malenkostna). Posojila se preskrbe v najkrajšem času. — Obrniti se in ustmeno ali pismeno na Josipa Zidarič, Trst ulica Rossetti št. 45. 450

Ženitev. Mladi gospod, se stalno službo, s pravico do penzije, poročil bi gospico ali udovo brez otrok, starost do 25 let, dodre družine, zdravo, z dot. 5—10.000 gl. Ponudbe s sliko, katero se vrne, pod „Tiha sreča“ glavna pošta, Trst. 515

Proda se pod ugodnimi pogoji večja množina stavbenega lesa, ležečega pod viaduktom na Trsteniku. Več: Trst, ulica Scussa 6. 510

Išče se hlapec za konje. Ponudbe na „Insertatni ura“ „Edinosti“. 511

V najem se odda v Rojani št. 339 (pri 12 murvah) lepo stanovanje, sestojee iz 2 sob, sobice, 1 kuhinje in vrtom. 501

Bicikelj v dobrem stanu z značko „Stiria“ se proda po nizki ceni. — Luznar — ul. Belvedere 21. 482

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovalja. Ulica Torrente 34, A. Gullich, 451

Uosek Exelsior — za svetliti parkete
Kremo Exelsior za čevlje
ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!
Dobiti je povsod.
Tovarna voska za svetliti
Escher & Dal Seno
TRST — ulica Giulia 76 — TRST

Podpirajmo
Dijaško kuhinjo v Trstu!

OGLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesi)
ulica Nuova 24 (prilicje)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Najfinejše
namizno in jedilno olje
se vdobi pri
narodni zalogi olja
Trg Barriera št. 3. Ivan Millonig, lastnik

ANTON SKERL
mehanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zono fonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja slovenskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

POPOLNE TOVARNIŠKE NAPRAVE

za kakoršno koli industrijo
Zaloga sesaljk (pompe) in vsakovrstnih tehničnih predmetov
kakor
Trinelle za stroje in kotle, Klingerit, Pecolit, Asbest, Flocken, Graphit, trzmisijonalna jermena itd.
Tehnični nad **Giuseppe Montalbetti** Ulica Sanità 10.
Cene zmerne Telefon 1396 Cene zmerne

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847
Filijalke v PULI, CORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH
Točna postrežba in nizke cene.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirost hitro delo vse leto doma — Ni treba znati ničes venost škodi nič in blago prodamo mi.
— Družba pletilnih strojev za domače delavce —
Thomas H. Whittick & Co.
PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-15

Svoji k svojim! **M. AITE** **Svoji k svojim!**
Velika zaloga z manufakturinim blagom
ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro št. 5
si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.
V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tudi velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtčev, ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odevj, kakor tudi koltre lastnega izdelka. Pletenike, svilenine raznovrstni okrasni za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne in cesarske zastave in narodnih trakov za društvene znake.
Sprejema naročbe za moške obleke po meri, katere izvrši rajtočneje in najnatančneje po cenah, da se ne boji konkurence.
Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov.
Poskušati in se prepričati!

Slovenci!!

kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike.

V Trstu
blizu mesta, v Škorklji-Kolonji, v najzdravejšem, solčnatem kraju je na prodaj

zemljišče
na male in velike parcele

Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako, da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. — Na željo se gradi dvorce, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno „INSERTATNI URAD EDINOSTI“ (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9.-12. dop. in 2.-7. pop.) Narodni dom.

„Dobro bi bilo, ako pridejo omenjene parcele v narodne roke!“
„Edinosti“ 29/4 št. 118, III. str., I. kolona.

Tovarna petrograjskih kanditov
„Minerva“
Specijaliteta najokusnejših sladkarij, ki poleg tega, da so neprekosljivi glede svojih naličjih seovi, ne povzročajo nujmanjega kvara zobem.
Zahtevajte vedno le Karamele
tovarne petrograjskih kanditov Minerva
Naročila se sprejajo
v ulici della Zonta 9, telefon 601.

Velika zaloga
APNENEGA KARBIDA
prve vrste
po K 26 za 100 kg čiste teže, prosto vozatno za Istro in Goriško pr.
Paolo Patrizi
TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

Kleparska delavnica
ARTURO PISCUR
TRST — ulica dell' Istituto št. 5
izvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema
iz kositrca, emaila, in litega železa; vrči za mleko, Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

KOLESA (BICIKLI)
Cleveland, Westfield, Columbia,
svetovnoznane znamke

modeli 1905
Kolesa Courier najnovejši sistem
13 kg, najfinejša oprava
Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1908.
Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Ponterosso št. 4.

ALBERT BROSCHE
Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.
Kožuhojinar in izdelovalec kap
odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhov in kap za vojake in civiliste
Izvršuje poprave hitro in za nizke cene: sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za štado provzročeno po moljin in po požaru.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavanos itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za barm. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Ces. in kr. priv.
Avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt
Popolnoma vplačana glavica: 100 milijonov K
Reserve 42 milijonov K.

TRŽAŠKA FILIJALKA
se bavi
z vsemi bančnimi operacijami, z računi na bančen žiro in s tekočimi računi.

HRANILNE VLOŽNE KNJIŽICE
s 3 1/2 %
obrestni in rentni davek na breme zavoda.

Pohrana in uprava vrednot.
Zavarovanje vrednostnih papirjev
proti izgubam na zrebanju.

Kupo-prodaja vrednot, diviz in denarja.
V prostorih zavoda se izplačujejo na pogled
Menjičene vrednote
italijanske banke (Banca d' Italia) in sicilijanske banke (Banca di Sicilia)

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.